

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0423U100078

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 29-05-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гавриш Сергій Леонідович

2. Havrysh Sergiy Leonidovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 06.01.05

Назва наукової спеціальності: Селекція і насінництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 26-05-2023

Спеціальність за освітою: Агрономія

Місце роботи здобувача: Донецька державна сільськогосподарська дослідна станція Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00729333

Місцезнаходження: вул. захисників України, буд. 1, м. Покровськ, Покровський р-н., Донецька обл., 85307, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 08.353.01

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут зернових культур"
Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00496662

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 14, м. Дніпро, Дніпровський р-н.,
Дніпропетровська обл., 49027, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Донецька державна сільськогосподарська дослідна станція
Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00729333

Місцезнаходження: вул. захисників України, буд. 1, м. Покровськ, Покровський р-н., Донецька обл.,
85307, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.47, 68.35.03

Тема дисертації:

1. Оптимізація критеріїв добору еспарцету виколистого (*Onobrychis viciifolia* scop.) для прискорення селекційного процесу
2. Optimizing the criteria for the selection of sainfoin (*Onobrychis viciifolia* scop.) to speed up the breeding process

Реферат:

1. Об'єкт дослідження: процеси росту, розвитку, формування врожайності зеленої маси і насіння ліній еспарцету в селекційних розсадниках, оцінка нових ліній за адаптивністю до несприятливих умов вирощування. Мета досліджень: оптимізувати критерії добору еспарцету виколистого для прискорення селекційного процесу, які базуються на морфобіологічних особливостях різних сортів і видів, їх реакції на застосування строків сівби обрушеним насінням. Методи досліджень: загальнонаукові: польовий; лабораторний; вимірювально-ваговий; розрахунково-порівняльний та методи математичної статистики:

дисперсійний, кореляційний та графічне відображення даних. Використовували також спеціальні: діалектичний, гіпотез, синтезу, індукції, статистичний, спостереження, економіко-математичний. Результати: Застосування в наукових дослідженнях запропонованих критеріїв добору еспарцету виколистого сприяє прискоренню селекційного процесу та дозволяє отримати сорти з підвищеною здатністю протистояти несприятливим біотичним і абіотичним факторам протягом етапів органогенезу. Використання розробленої технології в насінницьких господарствах дозволяє здійснювати прискорене розмноження дефіцитного насіння за рахунок скорочення репродукції свіжозібраного насіння на один рік. Наукові розробки впроваджені у виробництво та селекційні дослідження, проявили високу ефективність, що підтверджено відповідними актами. Новизна: обґрунтовано елементи технології літньої сівби свіжозібраним, обрушеним насінням сортів (ліній) еспарцету (патенти на корисну модель № 84442, № 147945 та № 147992); запропоновано використовувати коефіцієнт негативної дії посухи (Кндп) для визначення адаптивності ліній еспарцету; створені сорти еспарцету Резонанс (патент № 170305) та Красень (патент № 220343) з стабільною продуктивністю в умовах східної частини Північного Степу. Удосконалені існуючі критерії добору еспарцету виколистого в умовах східної частини Північного Степу, які дозволяють повніше реалізовувати генетичні можливості нових ліній та стабілізувати процеси росту та розвитку рослин. Набули подальшого розвитку наукові підходи виявлення закономірностей кореляції між адаптивною здатністю та господарсько-біологічними ознаками ліній еспарцету виколистого. Галузь: сільськогосподарські науки.

2. Object of research: processes of growth, development, formation of yield of green mass and seeds of sainfoin lines in breeding nurseries, assessment of new lines for adaptability to adverse growing conditions. The purpose of research: to optimization of the criteria for the selection of sainfoin to accelerate the selection process during the summer sowing period in conditions of moisture deficiency, high air temperatures and rapid drying of the soil. Research methods: general science: field; laboratory; measuring and weighting; computational and methods of mathematical statistics: variance, correlation and graphical display of data. Also used special: dialectical, hypothesis, synthesis, induction, statistical, observation, economic and mathematical. Results: the application of the proposed criteria for the selection of sainfoin in scientific research accelerates the selection process and allows obtaining varieties with an increased ability to resist adverse biotic and abiotic factors during the stages of organogenesis. The use of the developed technology in seed farms allows for accelerated reproduction of scarce seeds by reducing the reproduction of freshly harvested seeds by one year. Scientific developments implemented in production and breeding research have shown high efficiency, which is confirmed by relevant acts. Novelty: the elements of the technology of summer sowing with freshly harvested, fallen seeds of varieties (lines) of sainfoin are substantiated (utility model patents No. 84442, No. 147945 and No. 147992); it is proposed to use the coefficient of negative effect of drought (Kned) to determine the adaptability of sainfoin lines; created the Resonance (patent No. 170305) and Krasen (patent No. 220343) varieties of sainfoin with stable productivity in the conditions of the eastern part of the Northern Steppe. The existing criteria for the selection of sainfoin in the conditions of the eastern part of the Northern Steppe have been improved, which allow more fully realizing the genetic potential of new lines and stabilizing the processes of plant growth and development. Scientific approaches to identifying patterns of correlation between adaptive capacity and economic and biological characteristics of sainfoin lines have gained further development. Field: agricultural sciences.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вінюков Олександр Олександрович

2. Vinyukov Oleksandr Oleksandrovyich

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лавриненко Юрій Олександрович

2. Lavrinenko Yury Oleksandrovyich

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тригуб Олег Володимирович
2. Tryhub Oleh Volodymyrovych

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.05**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кирпа Микола Якович
2. Кирпа Mykola Yakovych

Кваліфікація: д.с.-г.н., 06.01.14**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:****Місцезнаходження:****Форма власності:****Сфера управління:****Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Полякова Ірина Олексіївна
2. Poliakova Iryna Oleksiivna

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.05**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:****Код за ЄДРПОУ:**

